

OKRESNÝ ÚRAD NOVÉ ZÁMKY

ODBOR STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

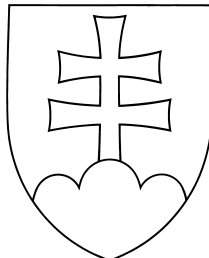
Podzámska 25, 940 02 Nové Zámky

Číslo spisu

OU-NZ-OSZP-2023/013204-013

Nové Zámky

23. 05. 2023

Rozhodnutie

Rozhodnutie zo zisťovacieho konania - "Modernizácia spracovania hrozna a výroby hroznového vína v Rodinnom vinárstve VELKEER"

Výrok

Okresný úrad Nové Zámky, odbor starostlivosti o životné prostredie ako orgán štátnej správy na posudzovanie vplyvov na životné prostredie podľa § 53 ods. 1 písm. c) a § 56 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov rozhodol podľa ustanovenia § 29 ods. 2 a ods. 11 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov po vykonaní zisťovacieho konania o posudzovaní zmeny navrhovanej činnosti: „Modernizácia spracovania hrozna a výroby hroznového vína v Rodinnom vinárstve VELKEER“, ktorú predložil navrhovateľ oznámenia o zmene navrhovanej činnosti: VÍNO VELKEER 1113, s.r.o., Svätého Kelemena 929, 941 07 Veľký Kýr, IČO: 46 287 515 nasledovne:

Navrhovaná činnosť „Modernizácia spracovania hrozna a výroby hroznového vína v Rodinnom vinárstve VELKEER“, navrhovateľ: VÍNO VELKEER 1113, s. r. o., Svätého Kelemena 929, 941 07 Veľký Kýr uvedená v predložení oznámení o zmene navrhovanej činnosti, ktorej predmetom je modernizácia a optimalizácia technologického vybavenia existujúceho Rodinného vinárstva VELKEER, ktoré sa nachádza na pozemkoch par. C-KN číslo: 3749/99, 3749/100 a 3749/153 v katastrálnom území Veľký Kýr

sa nebude posudzovať

podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Pre uvedenú činnosť je možné požiadať o povolenie podľa osobitných predpisov.

V procesoch konania o povolení činnosti podľa osobitných predpisov bude potrebné zohľadniť a rešpektovať podmienky, ktoré eliminujú alebo zmierňujú vplyv na životné prostredie:

1. V súvislosti s výrobou vinárskych produktov je navrhovateľ povinný riadiť sa ustanoveniami zákona č. , ktorá mu vyplýva zo zákona č. 313/2009 Z.z. o vinohradníctve a vinárstve v znení neskorších predpisov a hlavne vyhlášky MP SR č. 350/2009 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 313/2009 Z.z..
2. Uplatniť využívanie obnoviteľných zdrojov energie (napr. fotovoltaická elektrárňa, tepelné čerpadlá a pod.)

3. Navrhnuť vodozadržné zariadenia pre zachytávanie a opätovné využitie dažďovej vody pre zavlažovanie zelených plôch, stromov a kríkov v riešenom území, prípadne na zvlhčovanie povrchov prístupových ciest a manipulačných plôch použitím látok viažucich na svoj povrch prach.
4. Realizovať všetky navrhnuté a súčasne potrebné opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na obyvateľstvo a životné prostredie.
5. Pri prevádzke vinárstva vytvárať podmienky pre plnenie úloh a opatrení vyplývajúcich z Nízkouhlíkovej stratégie obce Veľký Kýr.

Odôvodnenie

Navrhovateľ: VÍNO VELKEER 1113, s. r. o., Svätého Kelemena 929, 941 07 Veľký Kýr, IČO: 46 287 515 (ďalej len „navrhovateľ“), predložil Okresnému úradu Nové Zámky, odboru starostlivosti o životné prostredie (ďalej len „správny orgán“) podľa § 29 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o posudzovaní vplyvov“) dňa 13.04.2023 oznámenie o zmene navrhovanej činnosti - „Modernizácia spracovania hrozna a výroby hroznového vína v Rodinnom vinárstve VELKEER“ (ďalej len „oznámenie o zmene navrhovanej činnosti“).

Navrhovaná činnosť svojimi parametrami podľa prílohy č. 8 zákona, kapitola č. 12 – Potravinársky priemysel, položka č. 1 – Pivovary, sladovne, vinárske závody a výrobné nealkoholických nápojov časť B zákona podlieha zisťovaciemu konaniu, ktoré správny orgán vykonal podľa § 29 zákona.

Správny orgán začal správne konanie podľa § 18 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) vo veci predpokladaných vplyvov na životné prostredie dňom doručenia oznámenia o zmene navrhovanej činnosti.

V rámci zisťovacieho konania správny orgán rozoslal oznámenie o zmene navrhovanej činnosti podľa § 29 ods. 6 zákona o posudzovaní vplyvov na zaujatie stanoviska rezortnému orgánu, dotknutým orgánom, povolujuúcemu orgánu a dotknutej obci listom č. OU-NZ-OSZP-2023/ 013204-002 zo dňa 19.04.2022. Správny orgán zverejnil dňa 19.04.2023 oznámenie o zmene navrhovanej činnosti a informáciu pre verejnosť podľa § 24 ods. 1 k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti podľa zákona o posudzovaní vplyvov v Informačnom systéme EIA/SEA na adrese:

https://www.enviroportal.sk/sk_SK/eia/detail/-modernizacia-spracovania-hrozna-vyroby-hroznoveho-vina-v-rodinnom-vin, na webovom sídle Okresného úradu Nové Zámky a na Centrálny úradnej elektronickej tabuli.

Zároveň bolo dostupné aj prostredníctvom zverejnenia dotknutou obcou mestom Veľký Kýr.

Obec Veľký Kýr informovala verejnosť podľa ust. § 23 ods. 3 zákona dňa 20.04.2023 do 05.05.2023.

Popis navrhovanej činnosti:

Súčasný stav

Vinárstvo Velkeer prirodzene nadväzuje na vinársku a vinohradnícku tradíciu oblasti Nitrianskej pahorkatiny.

Stavebná časť pozostáva z dvoch stavebných objektov:

1. Technologická budova so zázemím. Jedná sa o budovu s rozlohou 44 x 11 m, v ktorej sú umiestnené kancelárie, lisovňa, predajňa a príslušenstvo. Budova je čiastočne podpivničená - pod južnou časťou budovy sú dve podzemné podlažia. V podpivničenej časti je umiestnená viničná pivnica.
2. Sklad – jedná sa o skladové priestory s rozlohou 49 x 6 m. Uvedené skladové priestory sú v pôvodnom stave bez rekonštrukcie.

Hrozno sa oberá ručne. Pred lisovaním hrozna sú vykonané nasledovné činnosti: odstracovanie, odzrňovanie, mletie, nakvášanie hrozna a získanie samotoku. Odzrňovanie hrozna nadobúda čoraz väčší význam. Zabráni extrakcii tých zložiek hrozna do muštu, ktoré majú negatívny vplyv na senzorké

vlastnosti budúceho nápoja. Mletie hrozna je urobené spolu s odzrnením. Pri mletí hrozna dochádza k rozdrveniu bobúľ a prevzdušneniu rmutu. Mlyn je zoradený tak, aby sa bobule dostatočne rozomleli, ale aby nedošlo k porušeniu semien a strapín. Nedostatočne rozdrvené bobule znižujú výťažok muštu, porušenie semien a strapiny zhoršuje kvalitu budúceho vína. Prevzdušnenie rmutu je dôležité na podporenie rozmnožovania kvasiniek na začiatku kvasenia, avšak zároveň podporuje činnosť oxidatívnych enzýmov. Mletie, odzrňovanie a prečerpávanie rmutu na seba nadväzujú. Potom nasleduje nakvášanie hrozna a prečerpávanie rmutu do scedzovacej nádrže. Ohrevom rmutu je možné zintenzívniť proces extrakcie a zároveň inaktivovať oxidatívne enzýmy, ktoré spôsobujú hnednutie muštu a vína. Spracovanie pokračuje lisovaním hrozna na lise Velo s objemom 1500 litrov. Je to morálne aj fyzicky zastaralý lis kapacitne nepostačujúci, bez automatizácie, s manuálnym nastavovaním lisovacích tlakov a s nutnosťou kontroly na odtoku muštu. Lis má aj vysokú spotrebu energie. Lisovaním hrozna sa oddelí tekutá časť od tuhých častíc. Stupeň vylisovania závisí od stavu lisovaného rmutu a lisovacieho tlaku. Rýchlosť lisovania závisí od vlhkosti a stupňa rozdrvenia hrozna. Pri lisovaní hrozna je dôležitá aj odroda viniča a stupeň jeho zrelosti. Vylisovaním hrozna sa získa hroznový mušt, ktorý je vodným roztokom sacharidov, organických kyselín a ďalších zložiek, ako napríklad dusíkatých, fenolových, pektínových a minerálnych látok, enzýmov, vitamínov, prírodných farbív a aromatických látok. Mušt je potrebné ďalej upraviť – odkaliť, filtrovať. Kvalitu muštu určuje jeho cukornatosť.

Vinársky zákon povoľuje prisládzanie akostných vín repným cukrom. Vína označované ako prívlastkové nesmú byť dosládzané. Na zvýšenie cukornatosť o 1 stupeň NM, musí byť pridané 1,1 kg cukru na 100 l muštu. V zmysle tohto ustanovenia sa môže upraviť jeho cukornatosť a kyslosť muštu. Odkalovaním muštu sa odstráni čiaštočky, ktoré sa do muštu dostali počas predfermentačného spracovania hrozna. Mušt sa odkaluje ihneď po lisovaní alebo scedení, zásadne pred začatím kvasného procesu.

Účelom úpravy kyslosti muštu je výroba vína, v ktorom je harmonický pomer medzi obsahom kyselín a ostatných jeho zložiek. Mušt sa následne prečerpáva do kvasných nádob. Alkoholové kvasenie hroznového muštu je zložitý mikrobiologickobiochemický dej, ktorý formuje kvalitu dorábaného hroznového vína. Pri tomto procese je dôležité udržiavanie správnej teploty.

Chladienie muštov je nevyhnutné pri výrobe vína s chráneným označením pôvodu. Neprichádza k zbytočnému rozmnožovaniu nežiaducich mikroorganizmov a tvorbe nežiaducich pachov a chuťových látok. Neprichádza k oxidácii muštov, ktorá nepriaznivo ovplyvňuje organoleptické vlastnosti výsledného produktu. Prispieva k mikrobiologickej stabilizácii hotového produktu, rovnako aj k stabilizácii pred vypadávaním vínného kameňa.

V súčasnosti sa chladienie realizuje vodou pomocou prietokových čerpadiel s nízkou efektivitou, s nutnosťou ručnej regulácie a fyzickej kontroly teplomerov na každom jednom kvasiacom tanku zvlášť. Vyzreté víno sa následne dopraví do nádrže na skladovanie vína a neskôr do fľaškovne, kde bude naplnené do fliaš.

Navrhovaná zmena

Pre udržanie úrovne kvality a pre dosiahnutie udržateľného rozvoja spoločnosti a úspešnosti vín na náročnom vinnom trhu je nevyhnutné modernizovať spracovanie muštu a výroby vína. Za týmto účelom spoločnosť plánuje zakúpiť nový - moderný plne automatizovaný lis, ktorý zabezpečí šetrné spracovanie hrozna a tým zvýšenie kvality vyrobeného vína. Pre dosiahnutie vysokej kvality vína je nevyhnutné, aby sa proces chladienia muštov zefektívnil a automatizoval. Z uvedeného dôvodu je potrebné modernizovať zastaralé spôsoby chladienia vodou na moderné – plnoautomatizované, diaľkovo monitorované systémy.

V rámci zmeny navrhovanej činnosti - Modernizácie spracovania hrozna a výroby hroznového vína v Rodinnom vinárstve VELKEER navrhovateľ plánuje zakúpiť tieto zariadenia:

- automatizovaný pneumatiký lis na hrozno s kapacitou 3 – 4 tisíc litrov rmutu,
- výkonný systém na chladienie muštov.

Pneumatiký lis na hrozno

Plne automatizovaný pneumatiký lis na hrozno umožňuje spracovanie väčších dávok hrozna, to znamená nezvyšuje sa počet prejazdov traktorom, nevzniká dodatočná práca na násypke, lis je schopný

naraz lisovať aj 3 – 4 tisíc litrov rmutu. Umožňuje spracovanie v rôznych režimoch - či už celé strapce, celé bobule alebo aj nakvasený rmut a tým prispieva k možnosti výroby najkvalitnejších vín.

Systém na chladenie muštov

Systém na chladenie muštov tvorí:

- zdroj chladenia na 120 000 l muštu a vína
- riadiaci počítač s diaľkovým monitoringom
- rozvody chladiaceho média k odkalovacím nádobám
- rozvody chladiaceho média k fermentačným nádobám
- teplotné senzory na meranie a reguláciu teploty priamo v nádobách

Chladiaca sústava muštov slúži na nárazové schladenie veľkých dávok muštu a následne na reguláciu pri prebiehajúcom fermentačnom procese. Výmena súčasného chladenia vodou za nový systém je nutná, pretože súčasný spôsob nedokáže schladiť dostatočné množstvo muštu a je neúmerne náročný na čerpanie vody zo zdrojov. Ďalšou výhodou bude plne automatizovaný proces merania a regulácie, to znamená odpadá neustála kontrola jednotlivých výrobných dávok ručným teplomerom a tieto údaje si bude počítač merať aj regulovať úplne automaticky.

Požiadavky na vstupy

Záber pôdy

Jedná sa o existujúcu už realizovanú činnosť. Nové zariadenia budú umiestnené v existujúcich priestoroch. Modernizácia spracovania hrozna a výroby hroznového vína v Rodinnom vinárstve VELKEER si preto nevyžiada nový záber poľnohospodárskej či lesnej pôdy.

V prípade nulového variantu – nerealizovania navrhovanej zmeny z hľadiska záberu lesných pozemkov a pôdy nedôjde k žiadnej zmene. Dotknutá lokalita bude naďalej využívaná pre spracovanie hrozna a výrobu vín s doterajším technickým vybavením.

Navrhovanou činnosťou nedochádza k zmene v zábere lesných pozemkov a pôdy.

Spotreba vody

Potreba pitnej vody je pre zamestnancov zabezpečená vo fľašiach dovozom.

Navrhovanou zmenou sa počet zamestnancov nemení. Z toho dôvodu nedochádza ani k spotrebe vody na pitné a hygienické účely.

Spotreba technologickej vody za rok potrebná na výrobu vína v súčasnosti je cca 340 m³.

Spotreba technologickej vody za rok po modernizácii bude cca 220 m³.

Navrhovanou zmenou nedochádza k zmene v zdroji vody, ani k zmene spotreby vody na pitné a hygienické účely. Pitná voda bude naďalej zabezpečená dodávateľsky vo fľašiach.

Pri technologickej vode dochádza k zmene v tom zmysle, že dôjde k výmene zastaralého lisu Velo s kapacitou 1500 litrov za moderný plne automatizovaný lis s výkonom 3000 - 4000 litrov. Nový lis okrem iných výhod má výhodu oproti starému lisu aj v tom, že vyžaduje menej vody na očistu po ukončení lisovania a okrem toho významne skrátí čas spracovania hrozna (aj počet umývaní a hygieny). To znamená, že navrhovaná zmena bude pozitívna z hľadiska spotreby vody v tomto procese. Nový chladiaci systém má taktiež podstatne nižšie nároky na spotrebu technologickej vody. Navrhovanou zmenou dôjde k značnej úspore technologickej vody.

Surovinové zdroje

Základnú surovinu tvorí hrozno s predpokladaným ročným výnosom 120 000 kg. Z uvedeného množstva sa predpokladá vyrobiť cca 86 000 litrov muštu. Obmedzujúcim faktorom zvýšenia produkcie je zastaralé technické vybavenie vinárstva. Súčasný vybavenie je náročné na spotrebu vody aj energie. Chýba automatizácia procesu. Navrhovanou zmenou sa vytvoria podmienky pre zvýšenie efektivity spracovania hrozna, pri znížených energetických nárokoch, ako aj v spotrebe vody.

Energetické zdroje

Do objektu vinárstva je vedená káblová NN prípojka podľa UPN – zmeny a doplnky 1/2018 obec Veľký Kýr. So spotrebou plynu sa v rámci hodnotenej činnosti neuvažuje.

Oproti pôvodnému zámeru nedochádza k zmene z hľadiska pripojenia elektrickej energie. Nové zariadenia majú energeticky úspornú prevádzku. Vzhľadom k tomu sa predpokladá zníženie spotreby elektrickej energie o cca 10% oproti skutočnosti roku 2022, ktorá bola 37 860 kWh. Ďalšie zníženie dodávanej elektrickej energie sa predpokladá dosiahnuť využitím tepelných čerpadiel a fotovoltaiiky.

Nároky na dopravu

Spracovanie hrozna a jeho pestovanie je situované na tej istej lokalite. Vzhľadom k tomu nároky na dovoz surovín nie sú. Dovoz ostatných doplnkových surovín je minimálny. Počet prejazdov za rok je 11 604, priemerný počet prejazdov za deň je 45,5.

Celoštátne sčítanie dopravy na ceste I/64 bolo prevedené v roku 2015.

Podiel vinárstva na dennej cestnej premávke na ceste I/64 v súčasnosti predstavuje cca 0,69 %, teda minimálne zaťaženie dopravy v hodnotenom území.

Z hľadiska dopravného riešenia nedochádza k zmene. Súčasný dopravný riešenie zostane zachované. Vzhľadom na navrhovanú zmenu sa nepredpokladá zvýšenie nárokov na dopravu. Zmeny v počte návštevníkov a osobných odberov sa predpokladajú na rovnakej úrovni, ako doposiaľ.

Nároky na pracovné sily

Prevádzku pre zabezpečenie obsluhy nových technológií zabezpečí navrhovateľ súčasnými zamestnancami. Realizácia navrhovanej zmeny nezvyšuje nároky na pracovné sily.

Iné nároky

Iné nároky neboli identifikované.

Údaje o výstupoch

Ovzdušie

Zmena navrhovanej činnosti nevyžaduje výstavbu. Z uvedeného dôvodu nebude ani zdrojom znečisťovania ovzdušia.

Prevádzka spracovania hrozna a výroby vína nie je zdrojom znečistenia ovzdušia. Všetky zariadenia využívajú elektrickú energiu vrátane ohrevu vody. V budúcnosti uvažuje navrhovateľ znížiť energetickú náročnosť využitím tepelných čerpadiel, fotovoltaiiky a slnečných kolektorov.

V rámci navrhovanej zmeny činnosti sa zdroje znečisťovania ovzdušia nemenia. Vplyvom vyššieho výkonu pneumatického lisu sa napriek zvýšeniu výroby vína podstatne skracuje čas spracovania hrozna. To predstavuje v určitej miere aj pozitívny vplyv na znečisťovanie ovzdušia vzhľadom na skrátenie pohybu automobilov, sezónnych zamestnancov a manipulácii s hroznom.

Vody

Odpadové vody pochádzajú zo splaškových vôd a z odpadových vôd obsahujúcich čistiace prostriedky a chemikálie z vykonávania sanitácie. Tieto sú umiestňované do žumpy. Vývoz odpadových vôd na základe zmluvy zabezpečuje spoločnosť na to určená.

Zmenou navrhovanej činnosti nedôjde k zmene v počte zamestnancov vo vinárstve VÍNO VELKEER 1113, s.r.o., ani k zmenám vo výkone pravidelnej sanitácie a hygieny objektov. Z uvedeného dôvodu nedôjde ani k zmenám v tvorbe odpadových vôd.

Navrhovanou zmenou nedochádza k zmene rozlohy striech, ani spevnených plôch, čo znamená, že nedochádza ani k zmene vo vodách z povrchového odtoku, ani k zmene ich znečistenia. Tie budú aj po zmene odvádzané do recipientu doterajším spôsobom.

Odpady

V rámci navrhovanej zmeny činnosti nedochádza k výstavbe. Odpady počas výstavby teda nebudú vznikať.

Pri samotnej prevádzke a bežnej údržbe zariadení vinárstva a jeho príslušenstva vznikajú ostatné, prípadne aj nebezpečné odpady. Vznik nebezpečných odpadov sa predpokladá najmä pri servisných prácach, alebo ich vznik môže byť spojený s nepredvídateľnými udalosťami (havária - únik ropných látok z mechanizmov a z dopravy a pod.).

Predpokladané druhy odpadov, ktoré môžu vznikáť v súvislosti s prevádzkou spracovania hrozna a výroby vína sú definované v zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z., v znení Vyhlášky MŽP SR č. 320/2017 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov.

Odpady z prevádzky zariadenia sú triedené a skladované v kontajneroch, nachádzajúcich sa v určených priestoroch odpadového hospodárstva. Odpady sú zneškodňované na základe zmluvného vzťahu s odborne spôsobilým subjektom.

V prípade vzniku nebezpečných odpadov počas prevádzky sa tieto odpady zhromažďujú podľa druhov v samostatných nádobách vo vyhradenom priestore (sklade nebezpečných odpadov). Nádoby sú zabezpečené proti úniku. Za účelom zhodnotenia alebo zneškodnenia nebezpečných odpadov sú tieto na základe zmluvného vzťahu odovzdávané oprávneným subjektom.

V nakladaní s odpadmi nedochádza k zmene. Navrhovateľ bude s odpadmi nakladať tak, ako pred navrhovanou zmenou.

Zdroje hluku, vibrácií, žiarenia, tepla a zápachu

Navrhovaná zmena činnosti prispeje k významnému skráteniu času spracovania hrozna a tým aj obťažovania hlukom okolitého prostredia. Hlučné čerpadla na chladenie muštu vodou budú nahradené chladiacim systémom s oveľa nižšou hlučnosťou aj kratším časom prevádzky.

Realizáciou navrhovanej zmeny činnosti sa teda nepredpokladá zvýšenie hodnoty hluku vo vonkajšom prostredí. V rámci prevádzky navrhovanej činnosti bude potrebné dodržiavať ustanovenia zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí, zákona č. 2/2005 Z. z. o posudzovaní a kontrole hluku vo vonkajšom prostredí a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov a NV SR č. 115/2006 Z. z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku.

Navrhovaná zmena prispeje k zníženiu hluku z realizovanej činnosti.

Zmenou navrhovanej činnosti nedochádza k zmene vo výskyte žiarenia, ani iných fyzikálnych polí. Pri realizovanej činnosti sa zápach nevyskytuje taktiež nie sú prítomné ani žiadne iné výstupy.

Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie:

Predpokladané vplyvy predstavujú vplyvy pozitívne aj negatívne. Pri uvedenej činnosti pôsobenia nepredstavujú negatívne vplyvy významnú úroveň vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia alebo obyvateľstva.

Vplyvy na obyvateľstvo

Vzhľadom na to, že navrhovaná činnosť bude realizovaná mimo obytnej zóny v dostatočnej vzdialenosti a nedotýka sa bezprostredne zastavaného územia, priamy vplyv na obyvateľov dotknutých sídiel nie je pravdepodobný. Navrhovanou zmenou dochádza pri komplexnom posúdení k pozitívnym vplyvom na obyvateľstvo tak z hľadiska intenzity vplyvov, ako aj ich trvania. Oproti súčasnému stavu je zmena navrhovanej činnosti vo všetkých ukazovateľoch pozitívna.

Vplyvy na horninové prostredie a reliéf

Zmena navrhovanej činnosti v maximálne možnej miere eliminuje možnosť kontaminácie horninového prostredia. Nové zariadenia sú vybavené bezpečnostnými prvkami, ktoré aj v prípade poruchy dokážu zadržať prevádzkové kvapaliny a zabrániť kontaminácii horninového prostredia.

Pneumatický lis je vybavený senzormi, ktoré v prípade potreby dokážu v okamihu proces zastaviť. Systém chladenia je vybavený snímačmi poklesu tlaku v systéme a stop stavom. Vzhľadom na technické parametre navrhovanej zmeny činnosti je realizácia navrhovanej zmeny oproti súčasnému stavu bezpečnejším variantom z hľadiska rizika kontaminácie horninového prostredia.

V posudzovanej lokalite nie sú zaznamenané zosuvy, ktoré by predstavovali ohrozenie okolia, alebo priamo lokalitu navrhovanej činnosti.

Navrhovanou zmenou dochádza k zníženiu rizika kontaminácie horninového prostredia. Vplyv na nerastné suroviny a geodynamické javy pri zmene navrhovanej činnosti nepredpokladajú, nakoľko sa v dotknutej lokalite nevyskytujú, ani nie je predpoklad ich výskytu.

Vplyvy na pôdu

Navrhovaná zmena činnosti neovplyvní pôdne pomery, nebude mať vplyv na spôsob využívania pôdy. Navrhovaná zmena činnosti predstavuje doplnenie súčasného stavu technologického vybavenia, a preto nevyžaduje záber lesných pozemkov a pôdy.

Navrhované nové zariadenia budú umiestnené v súčasných priestoroch. Neštandardné situácie (napr. únik oleja a pohonných hmôt z prenosného zariadenia), sú riešiteľné bežnými havarijnými postupmi.

Vplyvy navrhovanej činnosti na kvalitu (čistotu) pôd majú povahu možných rizík, tzn. Sú náhodné, nepriame, nevýznamné. Prípadné vplyvy navrhovanej zmeny činnosti z hľadiska veľkosti aj celkovej významnosti na okolitú pôdu sú nepatrné a málo významné a environmentálne prijateľnejšie z hľadiska precíznejšieho a spoľahlivejšieho nového vybavenia oproti pôvodnému.

Tieto vplyvy sa navrhovanou zmenou nemenia. Aj pri súčasnom stave je riziko rovnaké, resp. vyššie, ako pri realizácii zmeny.

Vplyvy na ovzdušie a klimatické pomery

Skrátením času spracovania hrozna a zmenou spôsobu lisovania hrozna dôjde k celkovému zníženiu TZL vznikajúcich počas prevádzky. Navrhovaná zmena činnosti bude mať pozitívny vplyv na ovzdušie vo forme zníženia emisii TZL do ovzdušia skrátením času spracovania hrozna a šetrnejším spôsobom spracovania hrozna moderným zariadením spĺňajúcim kritéria pre BAT.

CO₂, ktorý vzniká pri kvasení vína, je vzduchotechnickými súpravami odsávaný z výrobných priestorov a rozptýlený v ovzduší. Tento vplyv vzniká pri kvasení muštu bez ohľadu na navrhovanú zmenu. Zmenou navrhovanej činnosti nedochádza k zmene v produkcii skleníkového plynu. Žiadne iné exhaláty, ani emisie nie sú do ovzdušia emitované a nebudú ani po navrhovanej zmene, pretože pri spracovaní hrozna a výrobe vína nedochádza k spaľovacím procesom. Zachytávanie CO₂ by bolo vzhľadom na nízku produkciu CO₂ kontraproduktívne, pretože akékoľvek zachytávacie zariadenie by vytváralo väčšiu uhlíkovú stopu, ako predstavuje objem zachyteného CO₂.

Zmena navrhovanej činnosti nebude mať vplyv na klimatické pomery, ani na mikroklimu dotknutej lokality.

Vplyvy na povrchové a podzemné vody

Realizovaná činnosť neovplyvňuje hydrologické a hydrogeologické pomery dotknutého územia.

Pri realizácii navrhovanej zmeny prevezme chladenie muštu uzavretý chladiaci systém, kde je spotreba vody zanedbateľná, len na dopĺňanie chladiaceho systému.

V tomto prípade je navrhovaná zmena pozitívna a jej prínosom bude významná úspora technologickej vody.

V prípade, že bude dôsledne dodržiavaný prevádzkový poriadok a všetky technologické postupy, kvalita podzemných a povrchových vôd nebude ohrozená.

Na základe uvedených skutočností možno považovať vplyvy na povrchové a na podzemné vody za lokálne a málo významné. Riziko ohrozenia kvality podzemných a povrchových vôd je nízke, prakticky nulové.

Navrhovanou zmenou sa dosiahne pozitívny vplyv na vodné pomery vzhľadom na úsporu v spotrebe technologickej vody. Vplyvy pochádzajúce z možných rizík sa oproti súčasnosti taktiež považujeme za pozitívne vzhľadom na nové moderné zariadenia s kritériami BAT, ktoré predstavujú menšie riziko z hľadiska porúch a havárií.

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Vzhľadom na rozsah a charakter navrhovanej činnosti budú vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy počas umiestnenia a prevádzky navrhovanej činnosti nepatrné, nulové. Navrhovaná činnosť bude prevádzkovaná v súčasných, existujúcich, priestoroch aj po zmene, ale s výkonnejšími, menej hlučnými a všeobecne šetrnejšími zariadeniami voči životnému prostrediu, ako sú súčasné zariadenia. Navrhovanou zmenou sa vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy nemenia.

Vplyvy na krajinu a jej ekologickú stabilitu

Umiestnenie zmeny navrhovanej činnosti je na existujúcej ploche, územne vyčlenenej pre daný účel a v rámci existujúcej činnosti, nepredstavuje pre dotknutú krajinu žiaden nepriaznivý vplyv vyvolaný zmenou jej štruktúry, využívania, scenérie, či krajinného obrazu.

Realizáciou navrhovanej zmeny činnosti nebude dotknutý žiadny prvok kostry ÚSES záujmového územia, čím by bola jeho ekostabilizačná funkcia ovplyvnená alebo znížená.

Navrhovanou zmenou sa vplyvy na krajinu a jej ekologickú stabilitu nemenia.

Vplyvy na urbárny komplex a využívanie zeme

Realizácia navrhovanej činnosti neovplyvní štruktúru samotného dotknutého sídelného útvaru, ani jeho architektúru. Nakoľko ide len o doplnenie technologického zariadenia, v území už využívanom na takúto činnosť, bude forma využívania dotknutého územia realizáciou zmeny dodržaná. Oproti nulovému variantu to predstavuje pozitívny vplyv – dôjde k efektívnejšiemu využitiu územia na stanovený účel. Navrhovanou zmenou sa efektívnejšie využije lokalita vyčlenená na výrobnú činnosť.

Vplyvy na scenériu krajiny

Navrhovaná činnosť nepredstavuje žiadny zásah do scenérie krajiny, nedôjde k zásahu do scenérie a dispozície územia. Priamy vplyv navrhovanej činnosti na scenériu krajiny, jej obraz alebo štruktúru je v prípade navrhovanej činnosti irelevantný, nakoľko sa jedná o výmenu už existujúceho zariadenia, ktoré je pritom umiestnené v uzatvorenom prevádzkovom priestore. Navrhovanou zmenou sa vplyvy na scenériu krajiny nemenia.

Vplyvy na priemyselnú výrobu

Realizácia navrhovanej zmeny činnosti nebude mať vplyv na priemyselnú výrobu v oblasti.

Vplyvy na služby, rekreáciu a cestovný ruch

Súčasná činnosť má významný pozitívny vplyv na cestovný ruch v regióne, pretože formou agroturistiky prispieva k napĺňaniu jeho cieľov. Organizovanie ochutnávok vrátane vinnej cesty zvyšuje atraktivnosť obce pre rozvoj iných foriem cestovného ruchu.

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky

Priamo v dotknutej lokalite sa nenachádzajú žiadne pamiatky kultúrnej alebo historickej hodnoty, ktoré by boli cieľom záujmu obyvateľov širšieho okolia alebo návštevníkov dotknutého regiónu.

Realizácia navrhovanej zmeny tak nebude mať žiaden vplyv na kultúrne a historické pamiatky dotknutého územia a jeho širšieho okolia.

Vplyvy na archeologické náleziská

V dotknutom území sa nenachádzajú žiadne známe archeologické náleziská, ktoré by mohla realizácia navrhovanej zmeny činnosti ovplyvniť.

Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V dotknutom území sa nenachádzajú ani žiadne známe paleontologické náleziská a významné geologické lokality, ktorých by sa realizácia navrhovanej zmeny činnosti mohla dotknúť.

Vplyvy na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy

Realizovaná činnosť, aj jej zmena majú významný vplyv na udržiavanie vinárskych národných tradícií, ktoré sú v hodnotenej oblasti najstaršie v rámci celej republiky.

Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma

Existujúca činnosť aj jej zmena sa nachádza v lokalite, ktorá nespadá pod ochranné pásma a chránené územia v zmysle príslušných zákonov.

Iné vplyvy

Pri realizácii navrhovanej zmeny činnosti v dotknutom území nie sú očakávané žiadne ďalšie, ako vyššie uvedené vplyvy, ktoré by mohli ovplyvniť pohodu a kvalitu života obyvateľov dotknutej obce, prírodné prostredie či dotknutú krajinu.

Realizácia navrhovanej činnosti si vyžaduje povolenie navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov a to:

- zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov,

- súhlas Regionálneho úradu verejného zdravotníctva podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Realizácia zmeny navrhovanej činnosti vzhľadom na svoje umiestnenie a charakter zmeny navrhovanej činnosti nebude mať vplyv presahujúci štátne hranice Slovenskej republiky.

K oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti boli podľa zákona o posudzovaní vplyvov doručené na správny orgán nasledovné stanoviská (stanoviská sú uvádzané v skrátenom znení):

1. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (list č. 993/2023 zo dňa 28.04.2023):

„...Po posúdení oznámenia o zmene navrhovanej činnosti - „Modernizácia spracovania hrozna a výroby hroznového vína v Rodinnom vinárstve“ ministerstvo ako rezortný orgán dospelo k záveru, že k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti nemá zásadné pripomienky a nenavrhuje posudzovať navrhovanú podľa zákona č. 24/2006 Z.z., keďže podľa prílohy č. 8 bod 12 k zákonu nemá v rámci povinného hodnotenia podľa tohto zákona stanovené žiadne prahové hodnoty pre vinárske závody v rámci povinného hodnotenia a v rámci zisťovacieho konania sú prahové hodnoty pre vinárske závody bez limitu.

Dovoľujeme si však upozorniť na skutočnosť, že vzhľadom na plánovanú výstavbu vinárstva je navrhovateľ v súvislosti s výrobou vinárskych produktov je navrhovateľ povinný riadiť sa ustanoveniami zákona č. , ktorá mu vyplýva zo zákona č. 313/2009 Z.z. o vinohradníctve a vinárstve v znení neskorších predpisov a hlavne vyhlášky MP SR č. 350/2009 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 313/2009 Z.z..“

Správny orgán berie uvedené stanovisko na vedomie, požadované pripomienky premietol do podmienok rozhodnutia.

2. Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie, odd. štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja (list č. OU-NR-OSZP2- 2023/ 028975 zo dňa 02.05.2023):

„... Vzhľadom na skutočnosť, že sa výmena technológie bude vykonávať v jestvujúcom areáli, a činnosť bude vykonávaná v súlade s právnymi predpismi na ochranu životného prostredia, nepredpokladá sa výrazný vplyv na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravotný stav obyvateľstva.

Úrad ako dotknutý orgán v zmysle § 3 písm. p) zákona nemá ďalšie pripomienky k predloženému oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti a navrhuje neposudzovať zmenu navrhovanej činnosti podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.“

Správny orgán berie uvedené stanovisko na vedomie.

3. Okresný úrad Nové Zámky, odbor starostlivosti o životné prostredie (list č. OU-NZ-OSZP-2023/013473-002 zo dňa 04. 05. 2023):

„... - ochrana ovzdušia:

Orgán ochrany ovzdušia k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti: „Modernizácia spracovania hrozna a výroby hroznového vína v Rodinnom vinárstve VELKEER“, pre navrhovateľa: - VÍNO VELKEER 1113, s.r.o., Svätého Kelemena 929, Veľký Kýr 941 07 nemá pripomienky.

Orgán ochrany ovzdušia nepožaduje ďalšie posudzovanie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

- odpadové hospodárstvo:

Okresný úrad Nové zámky, odbor starostlivosti o životné prostredie – orgán odpadového hospodárstva nemá pripomienky k predloženej zmene navrhovanej činnosti „Modernizácia spracovania hrozna a výroby hroznového vína v Rodinnom vinárstve VELKEER“ a nepožaduje posudzovanie podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

- ochrana vôd:

K predloženému oznámeniu orgán štátnej vodnej správy nemá pripomienky a nepožaduje jeho posudzovanie podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov.

- ochrana prírody a krajiny:

Okresný úrad Nové Zámky, odbor starostlivosti o životné prostredie konštatuje, že navrhovaná činnosť sa bude realizovať na území, na ktorom podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov platí prvý stupeň ochrany územia. Navrhovaná činnosť nezasahuje do vyhlásených resp. navrhovaných chránených území podľa cit. zákona ani do prvkov územného systému ekologickej stability územia.

K predloženému zámeru z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny nie sú pripomienky a nepožaduje sa jeho posudzovanie podľa zákona č. 24/2006 Z.z. za rešpektovania vyššie uvedených podmienok.

Na základe vyššie uvedených skutočností, povahy a rozsahu navrhovanej činnosti Okresný úrad Nové Zámky, odbor starostlivosti o životné prostredie nepožaduje, aby bola zmena navrhovanej činnosti posudzovaná podľa zákona.“

Správny orgán berie uvedené stanovisko na vedomie.

4. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nových Zámkoch (list č. 485/2095/2023 zo dňa 28.04.2023):

„... Súhlasí sa s oznámením o zmene navrhovanej činnosti vypracovaným podľa zákona č. 24/2006 Z. z. - „ Modernizácia spracovania hrozna a výroby hroznového vína v Rodinnom vinárstve“ vo Veľkom Kýri , parcely č. 3749/99, 3749/100 a 3749/153 (register C), (uvedené oznámenie je zverejnené na webovom sídle Ministerstva životného prostredia SR a zároveň aj v Informačnom systéme EIA/SEA na adrese https://www.enviroportal.sk/sk_SK/eia/detail/-modernizacia-spracovania-hrozna-vyroby-hroznoveho-vina-v-rodinnom-vin) navrhovateľa VÍNO VELKEER 1113, s.r.o., Svätého Kelemena 929, 941 07 Veľký Kýr, zaevidovaným na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Nových Zámkoch pod č. RÚVZNZ /OHVBPKV/485/1922/2023 dňa 20.4.2023, podaným príslušným orgánom - Okresným úradom Nové Zámky, Odborom starostlivosti o životné prostredie Nové Zámky Podzámska ul.č.25, 940 01 Nové Zámky.

... Podľa nášho názoru predložený zámer nemusí byť posudzovaný podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“

Správny orgán berie uvedené stanovisko na vedomie.

5. Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja (list č. CS 07720/2023 zo dňa 27. 04. 2023):

„...Zmena navrhovanej činnosti nesmie byť v rozpore s platnou územnoplánovacou dokumentáciou obce Veľký Kýr.

Zmena navrhovanej činnosti nesmie byť v rozpore s Územným plánom regiónu Nitrianskeho kraja schváleným uznesením č. 113/2012 z 23. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja konaného dňa 14. mája 2012 a jeho záväznou časťou vyhlásenou Všeobecne záväzným nariadením NSK č. 2/2012 a ani s jeho Zmenami a doplnkami č. 1 schválenými uznesením č. 111/2015 zo 16. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja konaného dňa 20. júla 2015 a ich záväznou časťou vyhlásenou Všeobecne záväzným nariadením NSK č. 6/2015.

K predloženej zmene navrhovanej činnosti nemáme iné pripomienky. Realizáciou činnosti v súlade s platnou legislatívou sa nepredpokladajú závažné negatívne vplyvy na lokalitu a jej obyvateľov a preto riešenú zmenu navrhovanej činnosti nepožadujeme posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o

posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. “

Správny orgán berie uvedené stanovisko na vedomie.

Dotknutá obec sa k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti nevyjadrila.

6. Dotknutá verejnosť podľa § 24 zákona :

Združenie domových samospráv, Rovniakova 14, P.O. BOX 218, 850 00 Bratislava (list prijatý do elektronickej schránky dňa 02.05.2023) :

„...Z hľadiska budúcich vplyvov nás zaujíma, akým spôsobom bude navrhovateľ reagovať na klimatickú krízu a jej prejavy; zaujíma nás jeho plán zelenej transformácie svojej činnosti a znižovanie uhlíkovej stopy a využívanie obnoviteľných zdrojov energie. Zaujíma nás, akým spôsobom bude reagovať na uvedené ekologické a environmentálne krízy a výzvy a to zodpovedaním nasledovných otvorených otázok:

1) Európska komisia pripravuje balíček energetických reforiem popularizovaných pod názvom „Fit for 55“ (<https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/fit-for-55/>), čím sa naznačuje ambícia EÚ stať sa uhlíkovo neutrálnym kontinentom. Žiadame navrhovateľa, aby uviedol opatrenia, ktorými navrhuje prispieť k tejto snahe v rámci svojho zámeru. Bližšie vysvetlenie nájdete v odbornom článku (<https://euobserver.com/climate/152419>).

2) Energetická efektívnosť budov, je komplexná téma, ktorá má na jednej strane zabezpečiť znižovanie uhlíkovej stopy budov a na strane druhej pomôcť vlastníkom a prevádzkovateľom budov znižovať náklady na ich prevádzku. Približne tri štvrtiny budov v Európe nie sú energeticky efektívne. Budovy v EÚ spotrebujú asi 40 percent energie a vyprodukujú 36 percent emisií skleníkových plynov. Zvýšenie ich energetickej efektívnosti by prinieslo úspory aj pomohlo zabrzdiť klimatické zmeny. Roku 2030 by mali všetky novopostavené budovy produkovať nulové emisie; pričom do tejto kategórie spadajú aj rekonštrukcie budov. Pri rekonštrukciách je dôraz na kvalitu a hĺbkové systémové rekonštrukcie.

Obnova budov je jedným z pilierov slovenského Plánu obnovy a odolnosti, ktorý má zabezpečiť zotavenie slovenskej ekonomiky z pandémie COVID-19 a zároveň ho nasmerovať k uhlíkovej neutralite. Preukázanie splnenia tejto požiadavky je teda vo verejnom záujme ako aj v záujme zabezpečenia konkurencieschopnosti Slovenska a jeho hospodárstva prostredníctvom znižovania prevádzkových nákladov spojených s budovami.

Viac informácií ako aj informácie o pripravovanej energetickej smernici:

<https://euractiv.sk/section/klima/news/nova-smernica-urci-povinne-energeticke-standardy-aj-preexistujuce-budovy/>. V dôsledku požiadavky na udržateľnosť klimatickej infraštruktúry je pri financovaní z európskych zdrojov potrebné už dnes preukázať splnenie budúcich požiadavok, aj keď dnes ešte nie je legislatívne podchytené.

3) Glasgowská konferencia a odborný panel konštatoval, že dynamika klimatickej krízy sa od Parížskej konferencie ešte zhoršila (zrejme hystériou navyšovania zaťaženia životného prostredia, kým to ešte nie je zakázané). Preto je nevyhnutné okamžite prijať účinné opatrenia na zabezpečenie dosiahnutia cieľov COP26 (<https://e.dennikn.sk/2608713/je-cas-na-nudzovy-rezim-co-sa-stalo-na-klimatickej-konferencii-v-glasgowea-co-to-znamenaa-pre-slovensko/>); žiadame uviesť a vyhodnotiť účinnosť prijatých opatrení na dosiahnutie týchto cieľov.

Na Slovensku to znamená, že Slovenská klíma sa zmení ešte viac ako doteraz, nadobudne značne stredomorský charakter podobný dnešnému Chorvátsku (<https://spravy.pravda.sk/domace/clanok/599783-klimatolog-fasko-v-ide-o-pravdu-slovensko-bude-mat-pocasio-ako-vnutrozemie-chorvatska-a-bulharska/>).

Aké adaptačné a mitigačné klimatické opatrenia zámer implementuje?

Klimatická zmena je podľa IPCC horšia, než sme čakali. Šance na zastavenie otepľovania pod 1,5 stupňa Celzia sú veľmi malé. Môžeme ešte zabrániť úplnej katastrofe, ale mali by sme sa pripraviť na extrémne počasie, suchá a zaplavenie pobrežných oblastí. Následky klimatickej krízy pocíti každé miesto na planéte, píše sa vo februárovej správe Medzinárodného panela pre zmenu klímy (IPCC). Jej obsah podrobnejšie uvádza článok v Denníku N.

Podľa vedcov sa väčšina krajín pripravuje na oteplenie o 1,5 až dva stupne. Bude však vyššie, a opatrenia teda nebudú stačiť. Prioritou je stále zníženie emisií skleníkových plynov, no IPCC zdôrazňuje aj potrebu

adaptačných opatrení. Inak povedané, musíme sa pripraviť na život s väčším množstvom prírodných katastrof.

V Európe identifikuje správa štyri riziká: vlny tepla, záplavy, suchá, nedostatok vody. Veľmi bude postihnutý juh Európy. Pri oteplení o dva stupne bude nedostatkom vody trpieť viac ako tretina obyvateľov, pri trojstupňovom náraste teplôt dvakrát viac.

S otepľovaním sú spojené ďalšie riziká: strata prirodzených habitatov a obmedzenie fungovania ekosystému, vyššia úmrtnosť, neúroda, strata úrodnej pôdy.

Chránená nie je ani severná Európa – tú môžu ohroziť záplavy či silné búrky. Suchá a neúroda alebo, naopak, záplavy a silné búrky zasiahnu aj Slovensko.

Najbezprostrednejšie zasiahnutým sektorom bude poľnohospodárstvo. Nedostatok potravín pocítia milióny ľudí. Ohrozené sú najmä najchudobnejšie regióny, no dôsledky pocíti aj Európa, najmä južná. Obmedzená produkcia potravín zdvihne ich ceny.

Poľnohospodári by sa mali zamerať na zadržiavanie vody v krajine a preorientovať sa na ekologické postupy, ktoré nie sú také závislé od závlahy a zvládajú výkyvy počasia.

Mestá sa musia pripraviť na zvládnutie horúčav: napríklad výsadbou verejnej zelene či lepším hospodárením s dažďovou vodou. Vlny horúčav pomáhajú prekonať aj opatrenia ako zelené strechy.

Budeme musieť viac investovať do systémov na monitorovanie a vyhodnocovanie rizík, ako sú záplavy, víchrice, či do odstraňovania ich následkov.

4) Problematika agropodnikania je komplexná problematika, ktorá sa však týka aj životného prostredia a riešenia klimatickej krízy; avšak aj zastavovania poľnohospodárskej pôdy na stavebné účely. Slovenské poľnohospodárstvo trpí v dôsledku nesprávnych transformačných rozhodnutí v 90. rokoch, ktoré spôsobili rozbitie agrosektora a následnú nízku potravinovú sebestačnosť Slovenska; súčasne boli podporené neaktívne trendy farmárčenia spočívajúce na extenzívnu využívaní pôdy a umelom hnojení na úkor prírode blízkeho a udržateľného poľnohospodárstva. Poľnohospodárstvo zároveň môže predstavovať ohrozenie chránených živočíchov (napr. hlucháňa), tým že ho vyháňa z krajiny; ale môže byť aj jeho záchranou tým, že bude vytvárať remízky, vodozádržné melioračné kanály s lokálnymi biotopmi. Je to tak komplexná problematika, že nie je vhodné ani účelné menovať všetky aspekty, ktorých sa to týka. Je to podobne komplexná otázka krajiny tvorby ako je urbanistika v mestách. Vo vidieckej poľnohospodárskej krajine je to otázka obdobná, avšak máme iné stavebné kamene.

Pre inšpiráciu uvádzame nasledovné zdroje:

<https://dennikn.sk/blog/2474952/kvetnate-luky-su-sucastou-vidieckej-krajiny-ale-dokedy/>

<https://euractiv.sk/section/buducnost-eu/news/polsky-vidiek-riesi-ako-zastavit-stahovanie-ludi-domiest/>

<https://euractiv.sk/section/ekonomika-a-euro/news/ochranari-spustili-peticiju-v-ktorej-radiamicovskemu-ako-zmenit-polnohospodarstvo/>

<https://euractiv.sk/section/ekonomika-a-euro/interview/ornitolog-vtaky-na-lanoch-repy-nemajupriestor-pre-zivot-agrodotaciami-platime-za-nicenie-krajiny/>

<https://euractiv.sk/section/ekonomika-a-euro/news/vedci-montovne-budujeme-na-najurodnejsejpode/>

<https://euractiv.sk/section/ekonomika-a-euro/news/osem-hlavnych-zmien-ktore-v-agrodotaciachplanuje-ministerstvo/>

<https://euractiv.sk/section/ekonomika-a-euro/interview/pripravuje-nove-agrodotacie-nizkasebestacnost-je-hlavne-vysledkom-hospodarenia-velkych-fariem/>

Žiadame navrhovateľa, aby sa týmito otázkami komplexne zaoberal, inšpiroval sa nimi a uviedol, akým spôsobom chce ďalej spoluformovať slovenské poľnohospodárstvo; aby sa nastavila správna aplikačná prax, BAT (best available techniques) v oblasti poľnohospodárstva rešpektujúceho krajinu a iné zložky životného prostredia a nielen jeho hospodárske využitie.

Pripomienky a odborné podklady doručené k zámeru (vrátane našich) žiadame vyhodnotiť podľa §20a zákona EIA a to nielen v zmysle vecného posúdenia ale aj v zmysle právneho posúdenia veci a na základe tohto vyhodnotenia rozhodnúť vo veci samej. Podľa čl.2 ods.2 Ústavy SR sa rozhodnutia úradov musia realizovať v rámci zákonných kompetencií a zmocnení; podľa §3 ods.1 Správneho poriadku sú úrady povinné rešpektovať a presadzovať záujmy štátu a spoločnosti. Environmentálne záujmy sú definované aj v osobitných hmotnoprávných predpisoch chrániacich

životné prostredie a jeho zložky, ktorých zoznam je na stránke MŽP SR na adrese <https://www.minzp.sk/legislativa/>.

Žiadame teda doručené pripomienky vyhodnotiť vecne aj právne v zmysle týchto právnych predpisov a toto vyhodnotenie uviesť v rozhodnutí. Z vyhodnotenia pripomienok súčasne vyplynie, ktoré podmienky je potrebné uložiť podľa §29 ods.13 resp. §37 ods.4 zákona EIA.

Žiadame vyššie uvedené informácie vyhodnotiť formou všeobecne zrozumiteľného zhodnotenia opisom z hľadiska šiestich hlavných faktorov posudzovania environmentálnych vplyvov: • klíma, • biodiverzita, • voda, • vzduch, • energie a • hodnota; v každom z týchto faktorov žiadame zvoliť merateľný ukazovateľ, ktorý bude následne monitorovaný aj z hľadiska poprojektovej analýzy.

Za účelom zabezpečenia efektivity konania, odporúčame úradu aj navrhovateľovi aktívne konzultovať projekt s verejnosťou a v nasledujúcich povoľovacích konaniach kontaktovať verejnosť ešte pred podaním žiadostí na úrad napr. v zmysle §36 ods.5 resp. §64 ods.1 Stavebného zákona. Prípadnú konzultáciu so ZDS je možné rezervovať tu:

<https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk>. ZDS na vykonaní konzultácie trvá.

- Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí. • S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadríme. • Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk; listiny v papierovej forme nezasilať. • Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk.

- Zásady Integrity konania ZDS: <https://enviroportal.org/portfolio-items/zasady-integrity-konania-zds/>

- Environmentálne princípy činnosti ZDS: <https://enviroportal.org/portfolio-items/environmentalne-principycinnosti-zds/>

Navrhovateľ k jednotlivým bodom pripomienok Združenia domových samospráv Bratislava uvádza nasledovné doplňujúce informácie:

Otázka č. 1

Dňa 25.04.2023 Rada prijala päť zákonov, ktoré EÚ legislatívnym spôsobom prispievajú k zníženiu emisii skleníkových plynov v hlavných odvetviach hospodárstva a podpore klimatickej transformácie pre najzraniteľnejších občanov a mikropodniky, ako aj odvetvia vystavené úniku uhlíka.

Uvedené zákony sú súčasťou balíka Fit for 55. V ňom sa stanovujú politiky EÚ nadväzujúce na jej záväzok, že do roku 2030 zníži svoje čisté emisie skleníkových plynov aspoň o 55 % v porovnaní s úrovňami z roku 1990 a v roku 2050 dosiahne klimatickú neutralitu.

Podľa nových pravidiel sa celková ambícia v oblasti zníženia emisií do roku 2030 v odvetviach, na ktoré sa vzťahuje EU ETS, zvýšila na 62 % v porovnaní s úrovňami z roku 2005.

Celá činnosť, ktorú doposiaľ spoločnosť VÍNO VELKEER 1113, s.r.o. realizovala je plnením opatrení prijatých proti klimatickým zmenám. Pre záchranu vinohradu vykonala spoločnosť obrovský kus práce. V rokoch 2014 a 2019 obnovila časť viníc na súčasnú rozlohu 17,07 ha. V rekonštrukcii viníc spoločnosť plánuje pokračovať. To znamená, že sa na zdevastovanom území s rýchlym únikom vlhky podarilo vybudovať vinohrad, ktorý je sám o sebe zelenou oázou, ktorá ochladzuje predtým obnaženú a prehrievanú plochu. Zároveň zadržiava vlhku v území a významne zlepšuje mikroklimu. Navrhovaná zmena je ďalším plnením opatrení proti klimatickým zmenám a pre znížovanie uhlíkovej stopy. V rámci navrhovanej zmeny sa modernizáciou technologického vybavenia dosiahne významné zníženie spotreby vody aj úspory energie.

Otázka č. 2

S cieľom zlepšenia energetickej efektivity budov navrhovateľ vykonal rozsiahlu rekonštrukciu priestorov bývalej družstevnej budovy, ktorej súčasťou je aj vinná pivnica. Za účelom znížovania uhlíkovej stopy, ako aj prevádzkových nákladov navrhovateľ uvažuje v budúcnosti aj s využitím obnoviteľných zdrojov na výrobu energie pre čiastočné krytie potrieb prevádzky.

Otázka č. 3

Spoločnosť VÍNO VELKEER 1113 si plne uvedomuje naliehavosť opatrení súvisiacich s klimatickými zmenami, ktoré sa priamo dotýkajú aj vinárstva. Spoločnosť pri svojej činnosti bojuje s dlhotrvajúcim suchom a krátkodobými výdatnými zrážkami v čase keď nie sú potrebné a prijíma všetky dostupné opatrenia pre udržanie vlhky v území. Zároveň realizuje aj opatrenia pre šetrenie vodných zdrojov, ktoré sú súčasťou aj predloženého oznámenia o zmene navrhovanej činnosti. Realizuje aj opatrenia na využívanie vody na očistu a sanitáciu takým spôsobom, aby aj táto voda bola využiteľná napr. pre závlahy. Spoločnosť sa pri pestovaní viniča a výrobe snaží v maximálnej miere znižovať používanie chemických prípravkov a tým brániť kontaminácii vody a vodných zdrojov. Dôkazom minimalizácie chemických prípravkov pri ošetrovaní viniča je aj celý rad ocenení, ktoré vinárstvo získava vďaka kvalite svojich vín.

Otázka č. 4

Spoločnosť VINO VELKEER 1113, s.r.o. vznikla za účelom zachovania rodinnej tradície a záchranu vinohradu, čo sa jej aj darí realizovať. Spoločnosť sa snaží o zachovanie poľnohospodárskej pôdy a o rozvoj vinárstva vo vinárskej oblasti s najstaršou tradíciou. Doposiaľ sa spoločnosti podarilo obnoviť a zveľadiť takmer 18 ha kvalitného vinohradu. Vo svojej činnosti plánuje spoločnosť pokračovať. Navrhovateľ sa otázkami rozvoja vinárstva v dotknutej lokalite nielen komplexne zaoberá, ale ich aj rieši. Navrhovateľ dodržiava zásady správnej výrobnéj a hygienickej praxe pri výrobe vín. Na základe uvedených skutočností sa navrhovateľovi darí dorábať kvalitné vína aj s označením prívlastkové. Pre modernizáciu vinárstva v rámci zmeny navrhovanej činnosti navrhovateľ obstará najlepšiu dostupnú techniku v danom segmente (BAT), ktorá prinesie nielen úsporu energie a vody, ale vďaka šetrnému a rýchlemu spracovaniu hrozna a rmutu, ako aj automatizovanej kontrole procesu dozrievania vína zabezpečí aj udržanie nasadeného vysokého štandardu produkcie vín a ich úspešnosti na vinnom trhu.

Veríme, že uvedené doplňujúce informácie na zodpovedanie otázok z doručeného stanoviska dotknutej verejnosti ZDRUŽENIE DOMOVÝCH SAMOSPRÁV k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti „Modernizácia spracovania hrozna a výroby hroznového vína v Rodinnom vinárstve VELKEER“ sú dostatočné pre objektívne posúdenie zmeny navrhovanej činnosti a jej vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva.“

Správny orgán berie uvedené stanovisko verejnosti na vedomie. Pripomienky sú orientované na riešenie klimatickej krízy, jej prejavov, plánu zelenej transformácie pri realizácii navrhovanej činnosti, znižovanie uhlíkovej stopy a využívanie obnoviteľných zdrojov energie. Predložené oznámenie o zmene navrhovanej činnosti je spracované v súlade s prílohou č. 8a zákona o posudzovaní vplyvov, pričom rešpektuje všetky územnoplánovacie regulatívy ako požiadavky na ochranu a tvorbu životného prostredia, teda zohľadňuje aj vyššie uvedené pripomienky, ktoré uvádza Združenie domových samospráv.

Navrhovaná činnosť je umiestnená v existujúcej prevádzke, kde budú doplnené nové zariadenia, ktoré majú rovnaký technologický charakter ako existujúca technológia a predstavujú inovatívnu technológiu v rámci rôznych spôsobov v súčasnosti používaného spôsobu prvotného spracovania hrozna a muštov. Zmena navrhovanej činnosti sa bude realizovať práve z dôvodu zníženia negatívnych vplyvov na ovzdušie, klímu, na využívanie obnoviteľných zdrojov a zníženie spotreby vstupných energií.

Predložený zámer predpokladané priame a nepriame vplyvy navrhovanej investície na životné prostredie popisuje v kapitole IV. Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických, a ktoré sú uvedené aj v odôvodnení tohto rozhodnutia.

Ako pozitívny vplyv možno považovať príspevok navrhovaných technologických zariadení k urýchleniu spracovania hrozna a k zvýšeniu efektivity výroby vína pri súčasných úsporách energie a vody. Z hodnotenia navrhovanej zmeny vyplýva, že výraznejšie priame a nepriame vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie sa oproti súčasnému stavu neočakávajú. Negatívne vplyvy vyplývajúce z realizácie zmeny navrhovanej činnosti neboli identifikované.

Konkrétne zmierňujúce opatrenia vplyvu navrhovanej činnosti na životné prostredie, vyplývajúce zo stanovísk ktoré boli doručené k navrhovanej činnosti sú uvedené ako podmienky rozhodnutia, ktoré budú realizované na minimalizáciu nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

Správny orgán nenariadil vykonanie konzultácií, nakoľko si to nevyžadovala povaha veci.

Listom č. OU-NZ-OSZP-2023/013204-012 zo dňa 09. 05. 2023 správny orgán oboznámil podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku účastníkov konania s podkladmi pre vydanie rozhodnutia, ako i so spôsobom ich zistenia za účelom možnosti vyjadriť sa k nim. V oboznámení správny orgán uviedol všetky skutočnosti ohľadom zverejnenia, vyjadrení rezortného, resp. dotknutých orgánov štátnej správy, ktorí k predmetnému oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti mali, resp. nemali pripomienky a zámer nepožadovali ďalej posudzovať, s pripomienkami, ktoré budú zapracované do rozhodnutia, ako aj s možnosťou vyjadriť sa k podkladom, k spôsobu ich zistenia a prípadne navrhnúť doplnenie pred vydaním rozhodnutia v stanovenej lehote – 7 dní. Účastníci konania svoje právo oboznámiť sa s podkladmi konania v stanovenej lehote nevyužili.

Zo stanovísk, ktoré boli doručené k navrhovanej činnosti nevyplynuli žiadne konkrétne požiadavky, a podmienky rozhodnutia uvedené vo výrokovej časti sú primerané umiestneniu, charakteru a rozsahu navrhovanej činnosti.

Správny orgán konštatuje, že oznámenie o zmene navrhovanej činnosti bolo vypracované v súlade so zákonom, jeho obsah a štruktúra zodpovedá požiadavkám podľa prílohy č. 8a zákona, pričom rešpektuje všetky územnoplánovacie regulatívy ako požiadavky na ochranu a tvorbu životného prostredia, základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a možnostiach opatrení na ich zmiernenie sú uvedené v oznámení o zmene navrhovanej činnosti v kapitole IV. Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych vplyvov, a sú uvedené aj v odôvodnení tohto rozhodnutia.

Správny orgán v rámci zisťovacieho konania posúdil zmenu navrhovanej činnosti z hľadiska povahy a rozsahu navrhovanej činnosti, miesta vykonávania navrhovanej činnosti, najmä jeho únosného zaťaženia a ochranu poskytovanú podľa osobitných predpisov, významu očakávaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, súladu s územno-plánovacou dokumentáciou a úrovne spracovania oznámenia o zmene navrhovanej činnosti . Prihliadalo sa pritom na stanoviská doručené k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti zainteresovaných subjektov a rozhodlo sa tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Pri posudzovaní vplyvov zmeny navrhovanej činnosti správny orgán použil aj kritériá pre zisťovacie konanie podľa § 29 zákona uvedené v prílohe č. 10 zákona, ktorá je transpozíciou prílohy č. III. Smernice 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie.

V rámci oznámenia o zmene navrhovanej činnosti boli podrobne zdokumentované vstupy a výstupy a predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie podľa zákona. Dotknuté orgány nepožadovali posudzovanie zmeny navrhovanej činnosti podľa zákona. Na základe vyššie uvedeného správny orgán dospel k záveru ukončiť posudzovanie vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie v štádiu zisťovacieho konania. Zmenu navrhovanej činnosti je tak možné za predpokladu plného rešpektovania všetkých stanovených požiadaviek odporučiť k realizácii.

Navrhovateľ je povinný zabezpečiť súlad ním predkladaného návrhu na začatie povoloňovacieho konania k navrhovanej činnosti alebo jej zmene s týmto zákonom, s rozhodnutiami vydanými podľa tohto zákona a ich podmienkami.

Podľa § 29 ods. 16 zákona dotknutá obec o rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní bezodkladne informuje verejnosť na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené, a na úradnej tabuli obce.

Poučenie

Účastníci konania, v súlade s § 24 ods. 4 zákona o posudzovaní, môžu podať odvolanie proti tomuto rozhodnutiu podľa § 53 a § 54 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov na Okresný úrad Nové Zámky, odbor starostlivosti o životné prostredie v lehote 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia dorúčením písomného vyhotovenia účastníkovi konania.

Verejnosť má podľa § 24 ods. 4 zákona o posudzovaní právo podať odvolanie proti tomuto rozhodnutiu aj vtedy, ak nebola účastníkom zisťovacieho konania.

V prípade verejnosti podľa § 24 ods. 4 zákona o posudzovaní sa za deň doručenia rozhodnutia považuje pätnásť deň zverejnenia tohto rozhodnutia, vydaného v zisťovacom konaní podľa § 29 ods. 15 zákona o posudzovaní.

Toto rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní oprávňuje navrhovateľa navrhovanej činnosti, v súlade s § 29 ods. 12 zákona o posudzovaní, podať návrh na začatie povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti.

Toto rozhodnutie je podľa § 177 a nasl. Zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok preskúmateľné súdom po vyčerpaní všetkých riadnych opravných prostriedkov a po nadobudnutí právoplatnosti.

Príloha:

- Potvrdenie o zverejnení rozhodnutia (Obec Veľký Kýr)

Ing. Peter Kosztolányi
vedúci odboru

Informatívna poznámka - tento dokument bol vytvorený elektronicky orgánom verejnej moci

IČO: 00151866 Suffix: 10224

Doručuje sa

VÍNO VELKEER 1113, s.r.o., Svätého Kelemena 929 , 941 07 Veľký Kýr, Slovenská republika

Obec Veľký Kýr, Nám. sv. Jána 1, 941 07 Veľký Kýr, Slovenská republika

Združenie domových samospráv, Rovniankova 14, 851 02 Bratislava-Petržalka, Slovenská republika

Narodna agentura pre sietove a elektronicke sluzby, Ulica Kollárova , 917 02 Trnava, Slovenská republika

Na vedomie

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava 1

Nitriansky samosprávny kraj, Rázusova 2915/2A, 949 01 Nitra 1

Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie, Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra 1

Okresný úrad Nové Zámky, odbor starostlivosti o životné prostredie, Podzámska 0/25, 940 01 Nové Zámky 1

Okresný úrad Nové Zámky, odbor krízového riadenia, Podzámska 0/25, 940 01 Nové Zámky 1

Okresný úrad Nové Zámky, pozemkový a lesný odbor, Podzámska 0/25, 940 01 Nové Zámky 1

Regionálny úrad verejného zdravotníctva Nové Zámky, Slovenská 13/8354, 940 30 Nové Zámky 1

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Nových Zámkoch, Komárňanská 15, 940 01 Nové Zámky 1